

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài

Việt Nam đang trong quá trình hội nhập quốc tế mạnh mẽ. Vì vậy, nhu cầu công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài ngày càng gia tăng và tính chất ngày càng phức tạp. Trong khi đó, quy định của pháp luật hiện hành, mà tập trung là Bộ Luật tố tụng dân sự 2004 (đã được sửa đổi bổ sung năm 2011 – viết tắt là BLTTDS 2004/2011) đã bộc lộ nhiều bất cập, không đáp ứng được yêu cầu của thực tiễn. Các Hiệp định tương trợ tư pháp (TTTP) mà Việt Nam là thành viên có liên quan cũng đặt ra nhiều vấn đề mới cần phải giải quyết. Bên cạnh đó, sự phát triển nhanh chóng của nền kinh tế xã hội cùng với quá trình hội nhập quốc tế mạnh mẽ của Việt Nam đã làm phát sinh nhiều vấn đề mới trên thực tiễn đòi hỏi phải được giải quyết kịp thời. Đây là nguyên nhân dẫn đến yêu cầu tiếp tục đổi mới và hoàn thiện những quy định của pháp luật về công nhận và cho thi hành các bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài tại Việt Nam được đặt ra như là một trong những nhiệm vụ quan trọng để đưa Tư pháp quốc tế Việt Nam nói riêng và hệ thống pháp luật Việt Nam nói chung tiếp tục phát triển, thực sự trở thành công cụ hữu hiệu để Nhà nước quản lý xã hội, phục vụ công cuộc đổi mới và hội nhập của đất nước. Đó chính là lý do tác giả chọn đề tài: **“Hoàn thiện pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài”** cho luận án tiến sĩ Luật học của mình.

2. Mục tiêu và nhiệm vụ của luận án

Mục tiêu của luận án: Luận án có mục tiêu đưa ra các luận cứ khoa học góp phần hoàn thiện pháp luật công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài.

Nhiệm vụ của luận án: Để đạt được mục tiêu nghiên cứu, luận án có các nhiệm vụ cơ bản sau đây:

- Nghiên cứu những quy định của văn bản pháp luật Việt Nam hiện hành liên quan đến công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài như BLTTDS 2004/2011, Luật TTTP 2007, Luật Hôn nhân và gia đình năm 2000, ... mà trọng tâm là các quy định của BLTTDS 2004/2011;

- Nghiên cứu nội dung các Hiệp định TTTP mà Việt Nam đã ký kết với các nước có các quy định điều chỉnh hoạt động công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài;

- Nghiên cứu nội dung các điều ước quốc tế tiêu biểu, pháp luật một số quốc gia điển hình về công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của nước ngoài làm cơ sở cho việc đánh giá pháp luật Việt Nam;

- Nghiên cứu tình hình thực tiễn công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài trong những năm gần đây để làm cơ sở cho việc đề ra các giải pháp hoàn thiện pháp luật phù hợp với thực tiễn.

3. Phạm vi nghiên cứu của luận án

Xuất phát từ mục tiêu và nhiệm vụ, phạm vi nghiên cứu của luận án bao gồm:

- Các vấn đề lý luận cơ bản liên quan đến pháp luật về công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài;

- Nội dung một số điều ước quốc tế tiêu biểu cũng như pháp luật của một số quốc gia điển hình, nội dung của các văn bản pháp luật Việt Nam hiện hành về công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài;

- Các vấn đề phát sinh từ thực tiễn công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài tại Việt Nam trong thời gian qua.

- Đề xuất các giải pháp góp phần hoàn thiện pháp luật công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài tại Việt Nam nhằm phục vụ cho yêu cầu hội nhập quốc tế của Việt Nam trong thời gian sắp tới.

Tuy nhiên, trong khuôn khổ một luận án tiến sĩ với giới hạn về số trang tối đa, tác giả chỉ tập trung nghiên cứu những nội dung cơ bản của văn bản pháp luật Việt Nam, các Hiệp định TTTP mà Việt Nam đã ký kết về công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài như điều kiện, nguyên tắc, trình tự, thủ tục, ... mà không nghiên cứu những quy định của pháp luật thi hành án dân sự về tổ chức thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài trên thực tế. Phạm vi nghiên cứu của luận án cũng không đề cập đến vấn đề công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án Việt Nam ở nước ngoài, công nhận và cho thi hành tại Việt Nam quyết định của Trọng tài nước ngoài cũng như việc công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự trong pháp luật các nước.

4. Cơ sở phương pháp luận và các phương pháp nghiên cứu của luận án

Luận án sử dụng phương pháp biện chứng duy vật của Chủ nghĩa Mác – Lenin, tư tưởng Hồ Chí Minh; Chủ trương, chính sách đổi mới của Đảng cộng sản Việt Nam thể hiện trong các văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc cũng các phương pháp cụ thể như so sánh, phân tích, hệ thống hóa và tổng hợp để xem xét, tham khảo pháp luật quốc tế, nghiên cứu các văn bản pháp luật, các điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên làm căn cứ cho những phân tích, đánh giá và đề xuất giải pháp hoàn thiện quy định của hệ thống pháp luật Việt Nam hiện hành.

5. Những đóng góp mới về khoa học của luận án

Luận án có những đóng góp mới về khoa học như sau:

- Thứ nhất, tiếp tục nghiên cứu và phân tích những cơ sở khoa học đối với việc hoàn thiện pháp luật về công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài trong bối cảnh yêu cầu điều chỉnh các quan hệ pháp luật dân sự có yếu tố nước ngoài phục vụ cho việc phát triển kinh tế - xã hội của Việt Nam ngày càng cấp thiết.

- Thứ hai, nghiên cứu và phân tích nội dung của các điều ước quốc tế tiêu biểu, pháp luật của một số quốc gia điển hình về vấn đề công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài, nhất là những điều ước quốc tế, những quy định cụ thể của pháp luật các nước được ban hành trong thời gian gần đây.

- Thứ ba, phân tích và đánh giá các ưu điểm và hạn chế của pháp luật hiện hành về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài trong mối liên hệ so sánh với các quy định của các điều ước quốc tế có liên quan, pháp luật của một số quốc gia trên thế giới.

- Thứ tư, thống kê và đánh giá kết quả thực tiễn công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài trong những năm gần đây, chỉ ra những nguyên nhân dẫn đến những hạn chế đối với kết quả đạt được.

- Thứ năm, đề xuất phương hướng và giải pháp cụ thể nhằm góp phần hoàn thiện quy định của pháp luật Việt Nam về công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài đáp ứng yêu cầu phát triển nền kinh tế thị trường của Việt Nam và hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng.

6. Kết cấu của luận án

Luận án được cấu tạo thành bởi phần mở đầu, nội dung luận án và kết luận. Phần nội dung luận án gồm 4 chương:

Chương 1: Tổng quan tình hình nghiên cứu những vấn đề liên quan đến nội dung luận án

Chương 2: Cơ sở khoa học của việc hoàn thiện pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài

Chương 3: Thực trạng pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài

Chương 4: Quan điểm, phương hướng và giải pháp hoàn thiện pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài

Chương 1

TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU NHỮNG VẤN ĐỀ LIÊN QUAN ĐẾN NỘI DUNG LUẬN ÁN

1.1 Tổng quan tình hình nghiên cứu

Một số công trình nghiên cứu công bố ở nước ngoài có giá trị tham khảo đối với vấn đề mà luận án nghiên cứu như: Eugene F. Scoles, Peter Hay, Patrick J. Borchers, Symeon C. Symeonides (2000), *Conflict of Laws*, West Group Press; J.G. Collier (2001), *Conflict of Laws*, Cambridge University Press; Adrian Briggs (2002), *Conflict of Laws*, Oxford University Press; Roy Goode, Herbert Kronke, Ewan McKendrick, Jeffrey Wool (2007), *Transnational Commercial Law*, Oxford University Press; Credic C.Chao & Christine S.Neuheoff, “Enforcement and Recognition of Foreign Judgments in United States Courts: A Practical Perspective”, *Pepperdine Law Review*, Volume 29, Issue 1, International Law Weekend – West Symposium Issue; K. Boele-Woelki & D. van Iterson, “The Dutch Private International Law Codification: Principles, Objectives and Opportunities”, *Electronic Journal of Comparative Law*, vol. 14.3 (December 2010);

Nozomi Tada (Professor of Tokyo University), “Enforcement of Foreign Judgments in Japan Regarding Business Activities”, *Japanese Annual of International Law*, No. 46, pp. 75-94 ...

Các công trình nghiên cứu tiêu biểu đã được công bố tại Việt Nam có liên quan đến nội dung luận án bao gồm: Giáo trình Tư pháp quốc tế của Khoa Luật – Đại học quốc gia Hà Nội do PGS. TS. Nguyễn Bá Diễn chủ biên, Nhà xuất bản Đại học quốc gia Hà Nội, 2013; Giáo trình Tư pháp quốc tế của Trường Đại học Luật Hà Nội do TS. Bùi Xuân Nhựt chủ biên, Nhà xuất bản Công an nhân dân, Hà Nội, 2012; Mấy vấn đề về công nhận và thi hành tại Việt Nam các bản án, quyết định của Tòa án và trọng tài nước ngoài (PGS. TS. Hoàng Phước Hiệp), Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000; Một số vấn đề lý luận cơ bản về Tư pháp quốc tế (PGS. TS. Đoàn Năng), Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2001; Tư pháp quốc tế Việt Nam (PGS. TS. Đỗ Văn Đại và PGS. TS. Mai Hồng Quý), Nhà xuất bản Đại học quốc gia TP. Hồ Chí Minh, 2006 (Tái bản lần 1 năm 2010, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội); Những vấn đề lý luận và thực tiễn của công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài, quyết định của Trọng tài nước ngoài (Công trình nghiên cứu khoa học của Viện Khoa học xét xử - Tòa án nhân dân tối cao năm 2009. Mã số: TPT/K-09-03) ... Ngoài ra, một số báo cáo của Bộ Tư pháp cũng đã tổng kết các vấn đề có liên quan đến việc công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài. Bên cạnh các công trình nghiên cứu khoa học, vấn đề luận án nghiên cứu cũng được đề cập trong nhiều bài viết đăng trên các tạp chí khoa học pháp lý chuyên ngành của Việt Nam.

1.2 Đánh giá tổng quan tình hình nghiên cứu

Các công trình khoa học công bố ở nước ngoài liên quan đến vấn đề công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài

tập trung giải quyết vấn đề lý luận chung cũng như phân tích các quy định pháp luật nước ngoài về vấn đề này mà không nghiên cứu vấn đề công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài tại Việt Nam.

Các công trình nghiên cứu công bố tại Việt Nam về cơ bản đã giải quyết được nhiều vấn đề lý luận liên quan đến nội dung của luận án. Tuy nhiên, một số công trình đã công bố trong thời gian khá lâu nên không có điều kiện nghiên cứu những quy định của pháp luật hiện hành để đưa ra những giải pháp phù hợp với thực tiễn nhất, một số giải pháp hoàn thiện pháp luật đưa ra đã được cụ thể hóa trong các quy định pháp luật ban hành sau đó nhưng đến nay cũng đã phát sinh những hạn chế trên thực tiễn cần tiếp tục nghiên cứu.

KẾT LUẬN CHƯƠNG 1

Các kết luận rút ra trong Chương 1 như sau:

Thứ nhất, vấn đề công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài đã được nhiều học giả nghiên cứu ở những góc độ, cách tiếp cận, mục đích nghiên cứu, phạm vi nghiên cứu khác nhau từ đó có những quan điểm, kết quả nghiên cứu khác nhau.

Thứ hai, các công trình nghiên cứu công bố ở nước ngoài đã giải quyết tương đối cụ thể nhiều vấn đề lý luận có liên quan đến vấn đề công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài. Bên cạnh đó, việc công nhận và cho thi hành theo quy định của các điều ước quốc tế, theo pháp luật cụ thể của nhiều quốc gia cũng đã được trình bày khá chi tiết trong nhiều tài liệu khác nhau.

Thứ ba, các công trình khoa học đã công bố tại Việt Nam về cơ bản đã giải quyết được nhiều vấn đề lý luận liên quan đến nội dung của luận án. Tuy nhiên, một số công trình đã công bố trong thời gian khá lâu nên không

có điều kiện nghiên cứu những quy định của pháp luật hiện hành để đưa ra những giải pháp phù hợp với thực tiễn nhất, một số giải pháp hoàn thiện pháp luật đưa ra đã được cụ thể hóa trong các quy định pháp luật ban hành sau đó nhưng đến nay cũng đã phát sinh những hạn chế trên thực tiễn cần tiếp tục nghiên cứu.

Thứ tư, bên cạnh những kết quả nghiên cứu đã đạt được của các công trình khoa học đã công bố vẫn còn một số vấn đề cần phải tiếp tục nghiên cứu, giải quyết và đề xuất giải pháp cụ thể để góp phần hoàn thiện pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài.

Chương 2

CƠ SỞ KHOA HỌC CỦA VIỆC HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT VỀ CÔNG NHẬN VÀ CHO THI HÀNH TẠI VIỆT NAM BẢN ÁN, QUYẾT ĐỊNH DÂN SỰ CỦA TÒA ÁN NƯỚC NGOÀI

2.1 Những vấn đề lý luận cơ bản liên quan đến việc hoàn thiện pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài

Bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài là bản án, quyết định giải quyết các vụ việc dân sự không được tuyên bởi Tòa án của nước nơi nhận được yêu cầu công nhận và cho thi hành.

Hoàn thiện pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài là quá trình ban hành, sửa đổi, bổ sung các quy phạm pháp luật điều chỉnh quá trình công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài nhằm đảm bảo hiệu quả điều chỉnh của pháp luật đối với yêu cầu thực tiễn, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của các bên chủ thể của bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài.

Bên cạnh những đặc điểm của pháp luật tố tụng dân sự, đặc điểm của Tư pháp quốc tế Việt Nam, pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài còn có những đặc điểm riêng.

Việc việc công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài có ý nghĩa về phương diện chính trị - ngoại giao, phương diện kinh tế, phương diện pháp luật.

2.2 Các công ước quốc tế tiêu biểu và pháp luật một số quốc gia điển hình về công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài

Trong quá trình hoàn thiện pháp luật Việt Nam về công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài cần thiết phải tham khảo các quy định của pháp luật quốc tế chứa đựng trong các công ước quốc tế cũng như pháp luật của một số quốc gia đã có nhiều kinh nghiệm trong lĩnh vực này như các công ước của Hội nghị La Haye về Tư pháp quốc tế, các công ước của Liên minh châu Âu (EU), pháp luật của một số quốc gia điển hình như các quốc gia thành viên EU, Hoa Kỳ, Australia, Nhật Bản, ...

2.3 Nguồn luật điều chỉnh vấn đề công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài

Nguồn luật điều chỉnh quan trọng nhất là pháp luật quốc gia mà trung tâm là BLTTDS 2004/2011. Trước khi ban hành BLTTDS 2004/2011 Việt Nam đã có một số văn bản pháp luật có nội dung quy định liên quan đến việc công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài nhưng BLTTDS 2004/2011 là văn bản pháp luật đầu tiên quy định tương đối đầy đủ và có hệ thống về công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài. Sau khi BLTTDS 2004/2011 được ban hành, nhiều văn bản pháp luật có liên quan đến hoạt động công nhận và cho

thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài cũng đã được sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới.

Nguồn pháp luật quốc tế cũng đóng vai trò quan trọng trong việc điều chỉnh vấn đề công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài. Đến thời điểm hiện tại Việt Nam chưa gia nhập cũng như chưa tham gia ký kết bất cứ điều ước quốc tế đa phương nào về vấn đề công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài. Tuy nhiên, Việt Nam đã ký kết được 17 Hiệp định TTTP (trong lĩnh vực dân sự) với các nước. Ngoài ra, Việt Nam cũng đã ký kết Thỏa thuận tương trợ tư pháp trong lĩnh vực dân sự và thương mại với lãnh thổ Đài Loan ngày 12/4/2010.

2.4 Xu hướng phát triển của pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài trong giai đoạn sắp tới

Để hoàn thiện pháp luật về công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài Việt Nam có nhiều phương án để lựa chọn trong đó hoàn thiện pháp luật trong nước và tăng cường ký kết hoặc gia nhập các điều ước quốc tế là hai phương án được quan tâm nhiều nhất trong giai đoạn hiện nay. Đối với phương án thứ nhất, việc tiếp tục hoàn thiện các văn bản pháp luật trong nước đồng thời chuẩn bị các điều kiện để ban hành đạo luật riêng về Tư pháp quốc tế trong đó có nội dung điều chỉnh vấn đề công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài sẽ là xu hướng phát triển của pháp luật Việt Nam trong giai đoạn sắp tới. Đối với phương án thứ hai, trong giai đoạn sắp tới Việt Nam cần tăng cường gia nhập, ký kết các điều ước quốc tế cũng như các thiết chế quốc tế trong lĩnh vực Tư pháp quốc tế để tạo điều kiện thuận lợi cho sự phát triển của các quan hệ dân sự có yếu tố nước ngoài nói chung, quan hệ

công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài nói riêng.

2.5 Sự cần thiết phải hoàn thiện pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài

Việc hoàn thiện pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài xuất phát từ các yêu cầu của quá trình đổi mới và mục tiêu xây dựng nhà nước pháp quyền; Yêu cầu của quá trình hội nhập quốc tế; Yêu cầu khắc phục những hạn chế của pháp luật Việt Nam hiện hành; Xu hướng pháp điển hóa pháp luật điều chỉnh các quan hệ dân sự có yếu tố nước ngoài của thế giới và yêu cầu bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của các bên chủ thể trong bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài.

KẾT LUẬN CHƯƠNG 2

Các kết luận khoa học rút ra trong Chương 2 như sau:

Thứ nhất, có hai cách quy định phạm vi công nhận và cho thi hành. Phạm vi công nhận và cho thi hành hẹp: chỉ công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài ban hành; Phạm vi công nhận và cho thi hành rộng: bên cạnh bản án, quyết định dân sự của Tòa án còn công nhận văn bản của các cơ quan khác không phải là tòa án ban hành. BLTTDS 2004/2011 quy định phạm vi công nhận và cho thi hành hẹp trong khi một số Hiệp định TTTP mà Việt Nam đã ký kết lại quy định phạm vi công nhận và cho thi hành rộng hơn.

Thứ hai, nguồn pháp luật điều chỉnh hoạt động công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài bao gồm nguồn pháp luật trong nước là hệ thống các văn bản pháp luật trong nước mà BLTTDS 2004/2011 là đạo luật cơ bản và nguồn điều ước quốc tế mà chủ yếu là các Hiệp định TTTP giữa Việt Nam với các nước. Cả hai

nguồn luật này đều có mối quan hệ tác động qua lại với nhau trong quá trình giải quyết các yêu cầu công nhận và cho thi hành trên thực tế các bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài.

Thứ ba, pháp luật về công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài mang những đặc điểm của pháp luật tố tụng dân sự. Bên cạnh đó, pháp luật về công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài còn có những đặc điểm đặc thù của mình.

Thứ tư, xu hướng phát triển của pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài trong giai đoạn sắp tới là vẫn tiếp tục duy trì việc sử dụng nhiều văn bản pháp luật khác nhau để điều chỉnh các quan hệ của Tư pháp quốc tế, kể cả trong trường hợp ban hành đạo luật Tư pháp quốc tế.

Thứ năm, việc hoàn thiện pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài trong giai đoạn hiện nay là hoàn toàn cần thiết xuất phát từ yêu cầu của quá trình đổi mới và mục tiêu xây dựng nhà nước pháp quyền; yêu cầu của quá trình hội nhập quốc tế; yêu cầu khắc phục những hạn chế của pháp luật Việt Nam hiện hành cũng như xu hướng pháp điển hóa pháp luật điều chỉnh các quan hệ dân sự có yếu tố nước ngoài của thế giới và yêu cầu bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của các bên chủ thể trong bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài.

Chương 3

THỰC TRẠNG PHÁP LUẬT VỀ CÔNG NHẬN VÀ CHO THI HÀNH TẠI VIỆT NAM BẢN ÁN, QUYẾT ĐỊNH DÂN SỰ CỦA TÒA ÁN NƯỚC NGOÀI

3.1 Nội dung của pháp luật hiện hành về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài

Những nội dung điều chỉnh cơ bản của BLTTDS 2004/2011 tập trung tại Phần thứ sáu, từ Điều 342 đến Điều 374, bao gồm các vấn đề: Phạm vi công nhận và cho thi hành; Nguyên tắc công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài; Điều kiện nộp đơn yêu cầu công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài; Những trường hợp không công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài và thủ tục giải quyết yêu cầu công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài tại Việt Nam.

Các văn bản pháp luật khác trong hệ thống pháp luật Việt Nam như: Luật Hôn nhân và gia đình năm 2000 (khoản 3 Điều 102, khoản 4 Điều 104), Luật Thi hành án dân sự năm 2008 (điểm d khoản 1 Điều 2). Tuy nhiên, phần lớn các quy định của pháp luật hiện hành về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài đều tập trung tại BLTTDS 2004/2011 với tư cách là đạo luật quan trọng nhất của pháp luật tố tụng dân sự Việt Nam.

Các Hiệp định TTTP mà Việt Nam là thành viên quy định về phạm vi bản án, quyết định dân sự của Tòa án các bên ký kết được công nhận và cho thi hành; Điều kiện công nhận và cho thi hành; Những trường hợp từ chối công nhận và cho thi hành; Thủ tục giải quyết yêu cầu công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của các bên ký kết và những vấn đề khác có liên quan.

3.2 Những hạn chế của pháp luật hiện hành về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài

Hạn chế của BLTTDS 2004/2011 điều chỉnh vấn đề công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài tập trung vào các vấn đề sau đây:

- Phạm vi công nhận và cho thi hành rất hẹp, không tương đồng với quy định của các công ước quốc tế phổ biến, pháp luật một số quốc gia điển hình, các Hiệp định TTTP mà Việt Nam là thành viên cũng như không phù hợp với tình hình yêu cầu trên thực tiễn.

- Các nguyên tắc công nhận và cho thi hành không hợp lý. Cụ thể:

Nguyên tắc việc công nhận và cho thi hành phải dựa trên cơ sở điều ước quốc tế (điểm a khoản 1 Điều 343 BLTTDS 2004/2011): Không phù hợp với thực tiễn bởi phần lớn bản án, quyết định của Tòa án nước ngoài không có yêu cầu thi hành tại Việt Nam là bản án, quyết định ly hôn mà không có yêu cầu thi hành về tiền, tài sản, con chung và thường đến từ những nước chưa ký kết điều ước quốc tế với Việt Nam (CH liên bang Đức, Hoa Kỳ, Hàn Quốc, lãnh thổ Đài Loan, Australia, ...).

Nguyên tắc có đi có lại (khoản 3 Điều 343 BLTTDS 2004/2011): Không phù hợp với thực tiễn do số lượng hồ sơ yêu cầu công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài xuất phát từ nước chưa tham gia hoặc ký kết điều ước quốc tế với Việt Nam chiếm tỷ lệ cao hơn rất nhiều so với số lượng hồ sơ yêu cầu đến từ nước có ký kết điều ước quốc tế với Việt Nam.

- Điều kiện nộp đơn yêu cầu công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài không phù hợp với thực tiễn và rất khó thực hiện trên thực tế.

- Những trường hợp không công nhận bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài: Có sự lẫn lộn giữa những điều kiện công nhận và cho thi hành với những trường hợp từ chối công nhận và cho thi hành, nên đã không làm rõ được nghĩa vụ chứng minh những điều kiện này và hậu quả của việc

không chứng minh được hoặc kết quả chứng minh không được chấp nhận. Bên cạnh đó, một số trường hợp từ chối công nhận và cho thi hành cụ thể của Điều 356 cũng chưa có sự hợp lý về nội dung

- Về thủ tục giải quyết yêu cầu công nhận và cho thi hành:

Đối với thủ tục giải quyết đơn yêu cầu công nhận và cho thi hành:

Trong trường hợp nếu chủ thể nộp đơn yêu cầu chỉ có yêu cầu công nhận mà không có yêu cầu thi hành bản án, quyết định thì quy định này sẽ trở nên thừa bởi lẽ việc Tòa án Việt Nam cho thi hành đối với một bản án, quyết định chỉ có yêu cầu công nhận là điều không cần thiết.

Đối với thủ tục giải quyết đơn yêu cầu không công nhận bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài không có yêu cầu thi hành tại Việt Nam: Đối với kết quả “Không công nhận bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài” nếu là bản án, quyết định của Tòa án nước chưa ký kết với Việt Nam điều ước quốc tế thì kết quả này là không hợp lý, bởi vì bản án, quyết định trong trường hợp này mặc nhiên không được công nhận tại Việt Nam trừ khi có yêu cầu công nhận và yêu cầu này được Tòa án Việt Nam chấp thuận. Đối với kết quả “Bác đơn yêu cầu không công nhận” nếu là bản án, quyết định của Tòa án nước chưa ký kết với Việt Nam điều ước quốc tế thì kết quả này sẽ để lại một hệ quả không giải quyết được là số phận của bản án, quyết định này sẽ như thế nào?

Bên cạnh những hạn chế, bất cập về hai loại thủ tục giải quyết như trên, BLTTDS 2004/2011 cũng chưa có quy định nào về việc công nhận hoặc không công nhận một phần bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài trong trường hợp chủ thể nộp đơn chỉ yêu cầu công nhận hoặc không công nhận một phần bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài hoặc bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài chỉ đủ điều kiện công nhận hoặc không công nhận một phần.

Hạn chế của các Hiệp định TTTP điều chỉnh vấn đề công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài tập trung vào các vấn đề sau:

- Về cấu trúc của các Hiệp định TTTP: Phần nội dung điều chỉnh vấn đề công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài sự phân chia chương, mục, điều khoản ở từng Hiệp định rất khác nhau.

- Về phạm vi điều chỉnh của các Hiệp định TTTP: Các Hiệp định có phạm vi điều chỉnh rộng, nhiều vấn đề trong khi xu hướng của các nước cũng như các tổ chức quốc tế trong giai đoạn hiện nay đều tách các Hiệp định TTTP thành từng lĩnh vực chuyên biệt để thuận lợi cho việc soạn thảo, đàm phán và quan trọng nhất là việc triển khai thực thi trên thực tế.

- Về nội dung của các Hiệp định TTTP: Các Hiệp định đưa ra cách thức giải quyết khác nhau đối với nhiều vấn đề có cùng nội dung.

Bên cạnh sự không thống nhất trong nội dung và thuật ngữ giữa các Hiệp định TTTP với nhau, giữa các Hiệp định TTTP và văn bản pháp luật Việt Nam cũng tồn tại nhiều điểm khác biệt trong việc điều chỉnh vấn đề công nhận và cho thi hành

3.3 Thực tiễn giải quyết yêu cầu công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài trong những năm gần đây

Kết quả thực tế về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài cho thấy số lượng đơn yêu cầu công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài mỗi năm càng tăng lên cũng như tỷ lệ đơn được chấp nhận sau thời điểm ban hành BLTTDS 2004/2011 cũng cao hơn trước. Bên cạnh đó, phần lớn các đơn yêu cầu liên quan đến các bản án, quyết định ly hôn giữa công dân Việt Nam và công dân của nước ngoài hoặc công dân Việt Nam định cư ở

nước ngoài và số lượng đơn yêu cầu công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài lớn hơn rất nhiều so với yêu cầu công nhận và cho thi hành tại Việt Nam quyết định của Trọng tài nước ngoài.

Quá trình giải quyết trên thực tế yêu cầu công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài cho thấy mặc dù số lượng đơn yêu cầu trên thực tế tương đối nhiều nhưng số lượng đơn được chấp nhận lại rất thấp. Quy định trong các Hiệp định TTTP mà Việt Nam đã ký kết với các quy định của BLTTDS 2004/2011 không thống nhất đã gây những khó khăn cho quá trình giải quyết đơn yêu cầu. Việc Việt Nam chưa tham gia một số công ước quốc tế đa phương về tương trợ tư pháp đã làm cho công tác tổng đạt giấy tờ, văn bản trong quá trình giải quyết yêu cầu công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài gặp nhiều khó khăn, từ đó hạn chế khả năng giải quyết các đơn yêu cầu. Sự phối hợp giữa các cơ quan nhà nước có thẩm quyền trong quá trình giải quyết yêu cầu công nhận và cho thi hành chưa thật sự hiệu quả.

KẾT LUẬN CHƯƠNG 3

Các kết luận khoa học rút ra trong Chương 3 như sau:

Thứ nhất, việc ban hành BLTTDS 2004/2011 là một thành tựu lập pháp quan trọng góp phần hoàn thiện pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài. Tuy nhiên, do nhiều nguyên nhân, BLTTDS 2004/2011 đã bộc lộ nhiều hạn chế trong các quy định cụ thể cần phải tiếp tục nghiên cứu, hoàn thiện. Những hạn chế đó là: quy định phạm vi công nhận và cho thi hành hẹp, chỉ công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài; Nguyên tắc công nhận và cho thi hành chưa phù hợp với tình hình thực tiễn;

Quy định một số điều kiện nộp đơn yêu cầu công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài không cần thiết; Không xác định rõ trách nhiệm xác định những trường hợp không công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài; Thủ tục giải quyết yêu cầu công nhận và cho thi hành chưa hợp lý. Những hạn chế này làm cho pháp luật Việt Nam khác biệt với pháp luật quốc tế, làm hạn chế hiệu quả điều chỉnh của quy định pháp luật trên thực tế.

Thứ hai, bên cạnh những thành tựu quan trọng đạt được, vẫn còn tồn tại nhiều hạn chế trong quy định của các Hiệp định TTTP giữa Việt Nam và các nước xuất phát từ các nguyên nhân chủ yếu như: các Hiệp định TTTP đã ký kết trước đây không thống nhất với các văn bản pháp luật ban hành sau, giữa các Hiệp định TTTP cũng có sự khác nhau khi điều chỉnh một nội dung. ... Những hạn chế này đã làm cho hoạt động công nhận và cho thi hành các bản án, quyết định trên thực tế gặp nhiều khó khăn.

Thứ ba, tình hình giải quyết các yêu cầu công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài trong thời gian qua gặp nhiều khó khăn, kết quả đạt được chưa đáp ứng yêu cầu của thực tiễn.

Chương 4

QUAN ĐIỂM, PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT VỀ CÔNG NHẬN VÀ CHO THI HÀNH TẠI VIỆT NAM BẢN ÁN, QUYẾT ĐỊNH DÂN SỰ CỦA TÒA ÁN NƯỚC NGOÀI

4.1 Quan điểm và phương hướng hoàn thiện pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài

Việc hoàn thiện pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài dựa trên các quan điểm:

Phải phù hợp với đường lối xây dựng và hoàn thiện nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa; Phải đặt trong tổng thể chiến lược cải cách tư pháp, xây dựng hệ thống tư pháp, hoàn thiện pháp luật nói chung, pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định của Tòa án nước ngoài nói riêng; Phải phù hợp với đường lối đối ngoại của nước ta và phải phù hợp với các nhiệm vụ trọng tâm của công tác tư pháp đã được xác định tại các Nghị quyết của Bộ Chính trị về cải cách tư pháp.

Việc hoàn thiện pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài dựa trên các phương hướng: Phải dựa trên cơ sở bảo vệ lợi ích hợp pháp của các bên tham gia quan hệ công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài; Phải đảm bảo vai trò cơ bản của nguyên tắc bình đẳng và cùng có lợi giữa các chủ thể có liên quan; Phải gắn liền với việc hoàn thiện các quy định pháp luật về hỗ trợ tư pháp.

4.2 Những yêu cầu đặt ra đối với việc hoàn thiện pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài

Việc hoàn thiện pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài phải đảm bảo các yêu cầu: Tính toàn diện của pháp luật; Tính khoa học của pháp luật; Tính đồng bộ của pháp luật; Tính khả thi của pháp luật và đảm bảo sự phù hợp của pháp luật trong nước với các cam kết quốc tế của Việt Nam.

4.3 Những giải pháp cụ thể góp phần hoàn thiện pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài

Về mặt kỹ thuật lập pháp: Phải điều chỉnh quy định của Luật Hôn nhân và gia đình năm 2000 và Luật TTTP 2007 cho phù hợp với quy định của BLTTDS 2004/2011. Và trong tương lai, khi sửa đổi, bổ sung hoặc ban

hành mới các văn bản pháp luật có liên quan đến việc công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài cần xây dựng các quy phạm viện dẫn đến BLTTDS mà không xây dựng các quy phạm điều chỉnh trực tiếp trong các văn bản pháp luật đó. Để đảm bảo sự đồng bộ giữa văn bản pháp luật trong nước với nội dung của các điều ước quốc tế, trong quá trình xây dựng và ban hành các quy phạm pháp luật của văn bản trong nước phải đảm bảo sự phù hợp với các chuẩn mực pháp lý quốc tế đã được thừa nhận một cách rộng rãi.

Đối với các quy định của BLTTDS 2004/2011 cần tập trung vào các nội dung sau:

- Mở rộng phạm vi công nhận và cho thi hành trong quy định của BLTTDS 2004/2011.

- Nguyên tắc công nhận và cho thi hành: Điều 343 BLTTDS 2004/2011 cần được sửa đổi như sau:

“1. Bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài không có tính chất tài sản và chỉ có yêu cầu công nhận tại Việt Nam thì được đương nhiên công nhận mà không cần tiến hành thủ tục tố tụng pháp lý đặc biệt nào khác.

2. Bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài có tính chất tài sản và có yêu cầu thi hành tại Việt Nam thì được xem xét công nhận và cho thi hành trên cơ sở điều ước quốc tế có liên quan giữa Việt Nam và nước đó hoặc nguyên tắc có đi có lại nếu giữa Việt Nam và nước đó chưa có điều ước quốc tế có liên quan.

3. Bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài chỉ được thi hành tại Việt Nam sau khi được Tòa án có thẩm quyền của Việt Nam công nhận và cho thi hành.

4. Bên phản đối việc công nhận một bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài tại Việt Nam phải có đơn yêu cầu không công nhận”.

- Điều kiện nộp đơn: Điều 344 BLTTDS 2004/2011 cần được sửa đổi như sau:

“1. Bất kỳ chủ thể nào có liên quan đến bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài đều có quyền nộp đơn yêu cầu Tòa án Việt Nam công nhận và cho thi hành hoặc không công nhận bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài đó.

2. Nếu bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài có tính chất tài sản thì chủ thể có yêu cầu công nhận và cho thi hành chỉ được quyền nộp đơn khi:

a. Bên phải thi hành là cá nhân cư trú, làm việc tại Việt Nam hoặc cơ quan, tổ chức phải thi hành có trụ sở chính tại Việt Nam hoặc có chi nhánh, văn phòng đại diện tại Việt Nam nếu bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài có liên quan đến hoạt động của chi nhánh, văn phòng đại diện đó, hoặc;

b. Bên phải thi hành có tài sản tại Việt Nam vào thời điểm nộp đơn yêu cầu”.

- Điều kiện công nhận và cho thi hành: Điều 356 BLTTDS 2004/2011 cần được sửa đổi như sau:

“1. Bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài sẽ được công nhận và cho thi hành tại Việt Nam nếu đáp ứng các điều kiện sau đây, trừ trường hợp điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên có quy định khác:

a). Bản án, quyết định đã phát sinh hiệu lực pháp luật theo quy định của pháp luật của nước có Tòa án đã ra bản án, quyết định đó.

b). Người phải thi hành hoặc người đại diện hợp pháp của người đó vắng mặt tại phiên tòa của Tòa án nước ngoài nhưng đã được triệu tập hợp lệ theo quy định của pháp luật của nước có Tòa án đã ra bản án, quyết định. Quy định này không áp dụng đối với trường hợp việc triệu tập là hợp lệ theo

quy định của pháp luật của nước có Tòa án đã ra bản án, quyết định nhưng trái với nguyên tắc cơ bản của pháp luật Việt Nam.

c). Bản án, quyết định vẫn còn thời hiệu thi hành theo quy định của pháp luật có Tòa án đã ra phán quyết và theo pháp luật Việt Nam.

2. Bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài, mặc dù thỏa mãn điều kiện được quy định tại khoản 1 Điều này, sẽ bị từ chối công nhận nếu bên phản đối chứng minh được, hoặc bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài đó thể hiện rõ ràng trước Tòa án Việt Nam:

a). Vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết riêng biệt của Tòa án Việt Nam.

b). Vụ việc không có mối liên hệ gắn bó với nước có Tòa án nước ngoài đã giải quyết vụ việc và/hoặc việc Tòa án nước ngoài giải quyết vụ việc là kết quả của lẩn tránh pháp luật.

c). Hậu quả của việc công nhận và cho thi hành bản án, quyết định trái với nguyên tắc cơ bản của pháp luật Việt Nam”.

- Thủ tục giải quyết yêu cầu công nhận và cho thi hành: Cần xây dựng thủ tục giải quyết phải xuất phát từ hai loại yêu cầu có liên quan đến bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài cũng như pháp luật cần xác định rõ vai trò của các bên trong quá trình giải quyết, đặc biệt là nghĩa vụ chứng minh, quy định kết quả giải quyết yêu cầu phù hợp với từng loại yêu cầu. Bên cạnh đó, cần bổ sung quy định về việc tạm đình chỉ giải quyết yêu cầu công nhận và cho thi hành, yêu cầu không công nhận tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài, bổ sung quy định về thủ tục giải quyết đơn yêu cầu không công nhận bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài và bổ sung quy định về công nhận và cho thi hành hoặc không công nhận một phần bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài.

Đối với việc hoàn thiện nguồn pháp luật quốc tế điều chỉnh vấn đề công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài: Cần đẩy mạnh việc ký kết, gia nhập các điều ước quốc tế và khắc phục hạn chế trong nội dung của các Hiệp định TTTP mà Việt Nam đã ký kết.

KẾT LUẬN CHƯƠNG 4

Các kết luận khoa học rút ra trong Chương 4 như sau:

Thứ nhất, hoàn thiện pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài phải được tiến hành trên cơ sở các quan điểm chỉ đạo và phương hướng hoàn thiện pháp luật nói chung trong các văn kiện của Đảng cộng sản Việt Nam cũng như xuất phát từ nhu cầu của thực tiễn của các yêu cầu cũng như giải quyết yêu cầu công nhận và cho thi hành trong thời gian qua.

Thứ hai, hoàn thiện pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài phải căn cứ trên các quan điểm khoa học để đảm bảo tính khoa học, đúng đắn, phù hợp với tình hình thực tiễn cũng như các chuẩn mực pháp lý quốc tế.

Thứ ba, quá trình hoàn thiện cần tập trung vào các vấn đề cơ bản như phạm vi công nhận và cho thi hành, điều kiện, trình tự, thủ công nhận và cho thi hành, ... Đặc biệt, cần đảm bảo tính phù hợp của pháp luật trong nước với các Hiệp định TTTP mà Việt Nam là thành viên cũng như các điều ước quốc tế đa phương mà Việt Nam sẽ gia nhập trong tương lai. Bên cạnh đó, cần phải chú ý đến khả năng tương thích của pháp luật Việt Nam với các điều ước quốc tế đa phương mà Việt Nam dự định gia nhập.

KẾT LUẬN

Trên cơ sở mục tiêu và nhiệm vụ nghiên cứu cũng như giới hạn phạm vi nghiên cứu, kế thừa các kết quả nghiên cứu đã công bố, trong luận án tác

giả cố gắng tiếp tục nghiên cứu, giải quyết một cách cơ bản, đầy đủ những cơ sở khoa học của việc hoàn thiện pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài trong điều kiện hội nhập quốc tế.

Nội dung Chương 1 luận án tập trung phân tích tình hình nghiên cứu các nội dung liên quan đến luận án đã được công bố trong các công trình khoa học trong và ngoài nước. Bên cạnh các kết quả nghiên cứu quan trọng đã đạt được còn nhiều vấn đề đặt ra cần tiếp tục nghiên cứu, giải quyết.

Nội dung Chương 2 luận án tập trung phân tích các cơ sở khoa học của việc hoàn thiện pháp luật về công nhận và cho thi hành tại Việt Nam bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài.

Nội dung Chương 3 của luận án tập trung phân tích, đánh giá những quy định cơ bản của pháp luật Việt Nam hiện hành về công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài thể hiện trong các Hiệp định TTTP và văn bản pháp luật trong nước mà tập trung là BLTTDS 2004/2011.

Từ những hạn chế của pháp luật hiện hành được phân tích ở Chương 3, trên cơ sở những cơ sở khoa học đã giải quyết ở Chương 2, nội dung Chương 4 của luận án tập trung làm rõ quan điểm, phương hướng đồng thời đề xuất những giải pháp cụ thể góp phần hoàn thiện pháp luật về công nhận và cho thi hành bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài tại Việt Nam.